

Vedlegg til rundskriv 10/2019 fra Finanstilsynet:

Metodikk og kriterier for vurdering av kritiske funksjoner

Formålet med krisehåndteringsdirektivet er å sikre finansiell stabilitet gjennom å påse at kritiske funksjoner kan opprettholdes og videreføres selv om tilbydende foretak krisehåndteres og deler av virksomheten avvikles. Krisehåndteringsmyndigheten utarbeider krisehåndteringsstrategi(er) for det enkelte foretaket med mål om å sikre videreføring av kritiske funksjoner og unngå vesentlige negative konsekvenser for finansiell stabilitet, redusere smitteeffekter og beskytte offentlige midler, innskytere og kundemidler. Når krisehåndteringsmyndigheten utarbeider krisehåndteringsstrategi(er), er informasjon om kritiske funksjoner et viktig grunnlag, ettersom foretak som har kritiske funksjoner skal krisehåndteres, mens øvrige foretak som hovedregel skal avvikles.

Kritiske funksjoner er virksomhet, aktiviteter, tjenester eller produkter som, ved avvikling, vil kunne få vesentlige negative konsekvenser for kunder, andre finansforetak eller økonomien for øvrig, og således virke destabiliserende på økonomien som følge av smitteeffekter og redusert markedstillit. Kritiske funksjoner omfatter kun virksomhet/aktiviteter/tjenester/produkter som tilbys eksterne tredjeparter. For at virksomhet/aktiviteter/tjenester/produkter skal vurderes som kritisk, legges det til grunn at kritiske funksjoner omfatter virksomhet/aktiviteter/tjenester/produkter som ikke lar seg erstatte innen rimelig tid av andre tilbydere, blant annet som følge av foretakets størrelse, markedsandel, sammenveving, kompleksitet eller grensekryssende virksomhet. "Kritiske funksjoner" (som tilbys tredjeparter) må ikke forveksles med "kritiske støttefunksjoner", som er foretaks-/konserninterne aktiviteter og tjenester som støtter opp om den daglige driften av foretaket og om kritiske funksjoner. Eksempler på kritiske støttefunksjoner kan være IT-systemer, IT-tjenester, HR, risikostyring, regnskap, analyse mv.

Foretakene bør, ved vurdering av kritiske funksjoner i gjenopprettingsplanen, ta utgangspunkt i rapporteringsskjema for kritiske funksjoner med tilhørende veiledning. Skjemaet er basert på en inndeling av foretakets aktiviteter i fem funksjonsområder: i) Innskudd, ii) Utlån, iii) betalingstjenester, kontanthåndtering, oppgjør, clearing og depottjenester, iv) kapitalmarkedsaktiviteter og v) markedsfinansiering. Basert på nøkkeltall for hvert av disse funksjonsområdene skal foretaket vurdere om tjenesten er kritisk med utgangspunkt i en konsekvensanalyse bestående av to hovedkriterier:

- a) Hvor stor negativ effekt vil opphør av tjenesten få for tredjeparter (kunder, andre finansforetak og økonomien for øvrig)
- b) Hvor lett det vil være å erstatte tjenesten innen rimelig tid, blant annet basert på art og omfang av alternative tilbydere (substituerbarhetsanalyse)

Utfallsrommet av vurderingene vil kunne variere mellom ulike typer virksomhet, aktiviteter, tjenester og produkter. Foretaket bør derfor begrunne vurderingen og utdype hvilke forutsetninger som er lagt til grunn. Finanstilsynet anser ikke utfallsrommet "kritisk" / "ikke kritisk" som tilstrekkelig. Både konsekvenser og erstatningsmuligheter vil påvirkes av det makroøkonomiske bildet og av ulike stressscenarier. Foretaket bør derfor også vurdere hvor kritiske funksjonene er under ulike omstendigheter (for eksempel systemkrise vs. bankspesifikk krise).

Vurderingen av konsekvens og substituerbarhet kan for eksempel settes opp slik:

KONSEKVENSANALYSE

Neg. Effekt	Høy	lite kritisk	vurdering	kritisk	kritisk
	Medium høy	lite kritisk	vurdering	vurdering	kritisk
	Medium lav	ikke kritisk	lite kritisk	vurdering	vurdering
	Lav	ikke kritisk	ikke kritisk	lite kritisk	lite kritisk
		Lav	Medium Lav	Medium høy	Høy

Tilbudssiderisiko (Lav= høy substituerbarhet)

I konsekvensanalysen bør foretaket vurdere følgende:

- Hvordan regionale forhold kan påvirke konsekvensene
- Foretakets markedsandel, antall tilbydere og etterspørsel i markedet, og om dette vil kunne endres i en alvorlig krisesituasjon. Vil andre aktører være interessert i å overta?
- Hvor lang tid det vil ta å erstatte virksomhet/aktivitet/tjeneste/produkt, samt en vurdering av kostnadsmessige og operasjonelle konsekvenser for tredjepart
- Eventuelle juridiske forhold som påvirker muligheten til å erstatte tjenesteleverandør/tilbyder under ulike omstendigheter

Når foretaket har identifisert kritiske funksjoner, skal det gis en oversikt over hvilke konsernforetak som tilbyr de ulike kritiske funksjonene, samt kritiske støttestrukturer som er nødvendige for å videreføre kritiske funksjoner. Under vises et eksempel på en tilsvarende oversikt:

			Name entity 1	Name entity 2	Name entity 3	Name entity 4	Name entity 5
Deposits	F.1	Households					
	F.2	Non-financial corporations - SMEs					
	F.3	Non-financial corporations - non-SMEs					
	F.4	General Governments					
Lending	F.11	Households - lending for house purchase					
	F.12	Households - other lending					
	F.13	Non-financial corporations - SMEs					
	F.14	Non-financial corporations - non-SMEs					
	F.15	General Governments					
Payment, Cash, Settlement, Clearing, Custody	F.21	Payment services to MFIs					
	F.22	Payment services to non-MFIs					
	F.23	Cash services					
	F.24	Securities settlement services					
	F.25	CCP clearing services					
	F.26	Custody services					
Capital Markets	F.31	Derivatives held for trading - OTC					
	F.32	Derivatives held for trading - non-OTC					
	F.34	Secondary markets / trading (held-for-trading only)					
	F.35	Primary Markets / underwriting					
Wholesale Funding	F.41	Borrowing					
	F.42	Derivatives (assets)					
	F.43	Lending					
	F.44	Derivatives (liabilities)					